

NAVODILA CEPITELJEM

V pravilniku o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim (Ur.l.SFRJ, št. 2/65) so predpisane kontraindikacije za imunizacijo posameznikov in to splošne in posebne.

Splošne kontraindikacije za imunizacijo

posameznikov proti katerikoli določeni nalezljivi bolezni, po 8. členu pravilnika (razen proti steklini):

- 1) febrilno stanje;
- 2) akutna nalezljiva bolezen in okrevanje po njej;
- 3) akutne motnje pri prebavi;
- 4) leukemija in težka anemija;
- 5) hude oblike rahitisa in diabetesa;
- 6) nefritis in pielitis;
- 7) dekompenzirane srčne hibe;
- 8) kahetična stanja;
- 9) alergija na katerikoli sestavino cepiva, ki se daje, če je znana zdravniku, ki ugotavlja kontraindikacije.

Posebne kontraindikacije

Poleg splošnih veljajo še naslednje kontraindikacije:

- 1) za imunizacijo proti kozam:
aktivna tuberkuloza, dermatitis in ekcemi, garje in druga obolenja, ki jih spremlja srbečica, gnojne spremembe kože in vidnih sluznic, ves čas nosečnosti, obolenja in okvare CZS (tetanija, spazmofilija, padavica, encefalopatija, intrakranialne krvavitve, konvulzivna stanja in dr.), po 16. členu pravilnika. Zdravljenje s kortikosteroidi ali če je v družini zdravljenje s kortikosteroidi (in sicer 14 dni po končanem zdravljenju s kortikosteroidi);
- 2) za imunizacijo proti davici - tetanusu - pertusisu:
razna obolenja in okvare CZS (tetanija, spazmofilija, encefalopatija, padavica, intrakranialne krvavitve, konvulzivna stanja in dr.) po 27. členu pravilnika;
- 3) za imunizacijo proti otroški paralizi:
tonzilektomija in zdravljenje s kortikosteroidi, in sicer 14 dni po opravljeni tonzilektomiji oziroma po končanem zdravljenju s kortikosteroidi, po 31. členu pravilnika;

4) za imunizacijo proti ošpicam:

levkemije, limfomatoze in druga generalizirana maligna obolenja. Terapija s steroidi ali citostatiki, obsevanje z RTG in drugimi žarki. Febrilna obolenja, floridni rahitis, akutne nalezljive bolezni in rekonvalescenca.

Otrok, ki so prejeli gama globuline ali transfuzijo krvi, ne smemo cepiti 6 tednov po prejemu.

Metode cepljenja:

- pri zdravih otrocih: enkratno cepljenje z dozo 0,5 ml subkutano v nadleht;
- pri otrocih alergičnih na jajčni globulin: enako, le z istočasnim dajanjem antihistaminikov;
- pri otrocih, ki imajo v anamnezi febrilne konvulzije in pri okvarah CZS dajemo istočasno gama globuline (0,2 - 0,8 ml);
- otroke diabetike cepimo ob istočasni hospitalizaciji.

Reakcija po cepljenju se pokaže pri približno 25 % cepljenih; posnema zelo blago obliko ošpic: otroci imajo vročino okrog 38°C, vnete oči, nahod, nekateri pa tudi izpuščaj, splošno počutje cepljenih pa je dobro.

5) za imunizacijo proti tifusu in paratifusu:

ves čas nosečnosti in prvi trije meseci dojenja; po 37. členu pravilnika;

6) za imunizacijo proti rdečkam:

nosečnost, akutna febrilna stanja, otroci, ki imajo v anamnezi febrilne konvulzije, okvare centralnega živčevja, leukemija, limfomatoza in druga generalizirana maligna obolenja, terapija s kortikosteroidi, radiacijo in citostatiki.

Po cepljenju se mora žena 2 meseca varovati nosečnosti.

7) za cepljenje proti influenci z mrtvim cepivom:

otroci do 7. leta starosti, akutna febrilna obolenja, alergija na jajca, perutnino in perje;

8) za imunizacijo proti koleri:

aktivna tuberkuloza;

9) za imunizacijo proti rumeni mrzlici:

paziti pri cepljenju alergikov, ker se cepivo pridobiva na piščančjih embrionih. Cepljenju nosečnic se izogibamo predvsem v prvem trimestrju;

10) za imunizacijo ranjenih oseb proti steklini:

se po 39. členu pravilnika ne nanašajo določbe 8. člena (splošne kontraindikacije) in določbe 46. člena pravilnika (presledki med različnimi cepljenji).

Ob ugrizu steklih ali na steklino sumljivih živali je potrebno poleg prve pomoči urediti tudi antirabično profilakso. Cepljenje opravljajo antirabične ambulate ev. serumizacijo pa v vsaki regiji zdravstvene ustanove, ki je za to določena po dogovoru z regionalnim Zavodom za zdravstveno varstvo.

Istočasno (simultano) cepljenje se sme opraviti po 4. členu pravilnika:

- 1) proti kozam in tetanusu;
- 2) proti kozam, davici in tetanusu;
- 3) proti davici, tetanusu in pertusisu;
- 4) proti kozam in koleri;
- 5) proti koleri in rumeni mrzlici;
- 6) proti otroški paralizi, davici, tetanusu in pertusisu.

Proti trebušnemu tifusu in paratifusu se sme opraviti imunizacija hkrati z imunizacijo proti katerikoli bolezni zgoraj navedeni.

Obvezni roki presledka med različnimi cepljenji, po 46. členu pravilnika:

- a) po končani imunizaciji proti določeni nalezljivi bolezni je imunizacija proti drugim boleznim dovoljena šele po preteku 21 dni.
- b) po cepljenju proti tuberkulozi mora pred začetkom vseh drugih cepljenj preteči 42 dni.

Pri imunizaciji potnikov v endemska območja karantenskih bolezni, je izjemoma dovoljeno cepiti proti kozam že po 7 dneh po imunizaciji proti rumeni mrzlici (v nujni tudi po 4 dneh). Če je bilo cepljenje proti kozam opravljeno najprej moramo do cepljenja proti rumeni mrzlici počakati 2-3 tedne.

Imunizacija proti tuberkulozi je po 45. členu pravilnika dovoljena samo v mesecu novembru in decembru za vse osebe, za katere je obvezna tudi imunizacija proti drugim nalezljivim boleznim (glej urnik cepljenja in dodatni program cepljenja).

Člen 11 pravilnika predvideva naslednje:

Kontraindikacije za imunizacijo proti posameznim izmed določenih nalezljivih bolezni ugotavlja zdravnik, ki opravlja, oziroma v čigar navzočnosti se opravlja imunizacija po predhodnem pregledu obveznika. Ta pregled mora biti seveda opravljen pred imunizacijo. Kontraindikacija imunizacije posameznikov proti določenim nalezljivim boleznim je lahko trajna ali začasna.

Če ugotovi zdravnik, da je pri obvezniku imunizacija začasno kontraindicirana, določi kraj in čas poznejše imunizacije, če pa ugotovi, da je imunizacija trajno kontraindicirana, mora izdati o tem potrdilo.

Člen 18 temeljnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivi-
vih bolezni (Ur.list SFRJ, št. 17/1964)

določa, da smejo imunizacijo opravljati poleg zdravnikov tudi zdravstveni delavci z višjo ali srednjo izobrazbo, vendar samo v navzočnosti zdravnika in pod njegovim vodstvom ter potem, ko je bil opravljen predhodni pregled obveznikov glede na ev.kontraindikacije.

Ljubljana, 27.10.1972

ŽAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO

Vodja službe za epidemiologijo nalezljivih bolezni:

dr. Danica Miklič

D. Miklič

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
L J U B L J A N A, Trubarjeva 2.

Štev. 03- 320/2
Datum: 9.11.1972

Skladno s temeljnim zakonom o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni in pravilnikom o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim (Ur.l.SFRJ, št. 17/64 in 2/65), potrjuje Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno varstvo (štev. 512-1/72, z dne 6.11.1972) imunizacijski program za leto 1973, na predlog Republiškega zavoda za zdravstveno varstvo - Službe za epidemiologijo nalezljivih bolezni.

I. Imunizacija proti davici - tetanusu - pertusisu

1. Bazična imunizacija je obvezna za vse otroke, rojene leta 1972 in starejše, do dopolnjenega 5. leta starosti, če še niso bili popolno cepljeni (3-krat zaporedoma).

Otroke cepimo s kombiniranim Di-Te-Per-Paraper cepivom, trikrat s po 0,5 ml cepiva, intramuskularno izmenoma v lateralni zgornji glutealni kvadrant, s presledkom 42 dni med posameznimi dozami, če otroke istočasno cepimo proti otroški paralizi (glej točko II. - 1). Kadar cepimo samo proti davici - tetanusu - pertusisu, je najkrajši presledek med posameznimi dozami mesec dni in najdaljši dovoljeni presledek 3 mesece (po 49. členu pravilnika).

Če otrok ne prejme vseh treh doz cepiva zaporedoma v dovoljenih presledkih, se smatra, da je cepljenje prekinil in je zanj cepljenje znova obvezno (po 25. členu pravilnika).

Množično cepljenje se mora opraviti od januarja do konca junija.

2. Prva revakcinacija proti davici - tetanusu - pertusisu, je obvezna za vse otroke rojene leta 1971 in starejše, ki so že bili bazično (trikrat) cepljeni in še niso bili revakcinirani. Cepimo z eno dozo 0,5 ml Di-Te-Per-Paraper cepiva, intraglutealno, istočasno z revakcinacijo proti otroški paralizi (glej točko II.-2), najbolje v enem izmed prvih dveh rokov, ko se bazično imunizira letnik 1971.

Prva revakcinacija je obvezna, ko preteče eno leto od bazičnega (popolnega) cepljenja.

3. Druga revakcinacija proti davici - tetanusu - pertusisu je obvezna za otroke v 4. ali 5. letu starosti, tako da mine vsaj 2 leti od prve revakcinacije. Večinoma bodo to otroci rojeni leta 1969. Cepimo z eno dozo 0,5 ml Di-Te-Per-Paraper vakcine intraglutealno, istočasno z revakcinacijo proti otroški paralizi (glej točko II.-3), od januarja do konca junija, ko se bazično imunizira letnik 1972.

Otroke, ki so nedvomno preboleli oslovski kašelji, cepimo z Ana-Di-Te cepivom (za otroke do 7. leta starosti). Za bazično cepljenje dajemo dve dozi po 0,5 ml cepiva s presledkom enega meseca. Če cepimo istočasno proti otroški paralizi, mora biti presledek med posameznimi dozami najmanj 42 dni. Revakciniramo z eno dozo 0,5 ml cepiva. Cepivo dajemo intramuskularno v nadleht, v predelu spodnjega nasadišča M.deltoidensa.

4. Revakcinacija proti davici - tetanusu je obvezna za otroke, ki bodo v jeseni 1973 obiskovali prvič 1. oziroma 8. razred osnovne šole. Cepimo z Ana-Di-Te pro adultis cepivom, z eno dozo 0,5 ml intramuskularno v nadleht, v predelu spodnjega nasadišča M.deltoidensa istočasno z revakcinacijo proti kozam (glej točko III-2).

Otroke 1. razreda, kateri nimajo dokumentacije oziroma za katere se ne da ugotoviti, če so bili v predšolski dobi popolno cepljeni, cepimo dvakrat z 0,5 ml v presledku enega meseca.

Proti davici - tetanusu cepimo na levi nadlehti, proti kozam na desni nadlehti.

5. Revakcinacija proti tetanusu je obvezna za mladino ob vstopu v zadnji razred srednje strokovne šole, gimnazije, šol v gospodarstvu - poklicnih šol. Revakcinirati se mora tudi mladina do 20. leta starosti, ki ne obiskuje šole.

Revakciniramo jih z Ana-Te cepivom, z eno dozo 0,5 ml intramuskularno v nadleht, v predelu spodnjega nasadišča M.deltoidensa.

II. Imunizacija proti otroški paralizi

1. Bazična imunizacija je obvezna za vse otroke rojene v letu 1972 in starejše predšolske otroke, ki še niso bili popolno cepljeni. Cepimo jih z monovalentno atenuirano poliovirus vakcino, per os, trikrat s po 0,1 ml v obveznem zaporedju tip 1, tip 3 in nazadnje tip 2, v 6 tedenskih presledkih (42 dni), istočasno s cepljenjem proti davici - tetanusu - pertusisu (glej točko I-1). Kadar cepimo samo proti otroški paralizi, so presledki lahko daljši, ker gre za tri posamična cepljenja brez medsebojne zveze, ne smejo pa biti krajši kot 42 dni.

Otroci, ki niso prejeli vseh treh tipov cepiva, morajo prejeti samo manjkajoči tip cepiva.

2. Prva revakcinacija proti otroški paralizi je obvezna za vse otroke rojene 1971 in starejše predšolske, ki so že prejeli vse tri tipe in še niso bili revakcinirani. Revakciniramo jih istočasno

z revakcinacijo proti davici-tetanusu-pertusisu v spomladanskem roku (glej točko I-2).

Če predšolski otrok ni prejel vseh treh tipov monovalentne vaccine, mora dobiti najprej manjkajoči tip, revakciniramo pa ga po enem letu.

3. Druga revakcinacija proti otroški paralizi je obvezna za otroke v 4. ali 5. letu starosti, tako da mine vsaj dve leti po prvi revakcinaciji. Večinoma bodo to otroci, rojeni leta 1969. Cepimo istočasno z revakcinacijo proti davici - tetanusu - pertusisu (glej točko I-3).

4. Tretja revakcinacija proti otroški paralizi je obvezna za otroke v 1. razredu osnovne šole, v spomladanskem roku.

Proti otroški paralizi revakciniramo s polivalentno živo oralno poliovirus vakcino, z 1 dozo 0,1 ml peroralno.

Tehnika cepljenja. S sterilno iglo in enokubično brizgo, ki ima 0,1 ml razdelke, iz stekleničke skozi gumijasti zamašek sterilno izvlečemo cepivo in kanemo 0,1 ml cepiva na žličko z mlekom, malinavcem, čajem in podobno. Otrok mora tako pripravljeno cepivo pogoltniti. Cepivo se daje na prazen želodec ali po manjšem obroku hrane. Po aplikaciji cepiva je priporočljivo zaužiti malo prekuhanega hladnega mleka, ker želodčna kislina uničuje virus. Namesto mleka dajemo lahko tudi 5 % v glukozo v vodi.

III. Imunizacija proti kozam

1. Primovakcinacija otrok rojenih v letu 1972 bo v koledarskem letu 1974, torej v drugem letu otrokove starosti.

Primovakcinacija je obvezna samo za zamudnike rojene leta 1971 in starejše do dopolnjenega 3. leta starosti, če še niso bili primovakcinirani. Cepljenje se opravi v jesenskem roku.

Primovakciniramo na desni nadlehti. Uspeh cepljenja se mora ugotoviti 8 - 14 dni po cepljenju. Če je uspeh cepljenja negativen, moramo otroka ponovno cepiti. Če tudi ponovno cepljenje ne uspe, vpiše pristojni zdravnik v potrdilo o cepljenju (obr. 8, 196), da je bil otrok dvakrat brezuspešno cepljen.

2. Revakcinacija je obvezna za tiste otroke 1. in 8. razreda osnovnih šol, ki so bili uspešno primovakcinirani in niso bili revakcinirani pri obveznem masovnem cepljenju prebivalstva spomladi 1972. Cepljenje se mora opraviti v jesenskem roku.

Proti kozam revakciniramo na desni nadlehti, na levi nadlehti pa proti davici - tetanusu. Uspeh cepljenja je treba obvezno ugotoviti pri vseh revakciniranih otrocih 5-7 dan po revakcinaciji, ker je pri revakciniranih osebah reakcija pospešena. Otroke, katerim se kože niso prijele, je treba še enkrat revakcinirati (po 15. členu pravilnika).

3. Za cepljenje posameznikov in posebnih skupin prebivalstva so navodila priložena "Dodatni imunizacijski program".

V spiske obveznikov in v izkaznico o cepljenju mora biti vpisana tudi serija cepiva.

Priprava cepiva: Cepivo je liofilizirano in ga neposredno pred uporabo razstopimo tako, da s sterilno iglo in 1 ml brizgo, povlečemo vso količino topila iz ampule in tekočino vbrizgamo v ampulo z liofiliziranim cepivom. Pri rahlem tresenju se cepivo hitro stopi; razstopljeno cepivo je uporabno samo 12 ur.

Tehnika cepljenja: Na zunanji strani desne nadlehti (del deloidne mišice) kožo očistimo z etrom (še bolje, če je koža samo umita s toplo vodo in milom). Važno je, da sredstvo, ki ga uporabljamo za čiščenje kože hitro izhlapi, ker izgubi živi virus svojo moč delno ali popolnoma, če se pomeša z razkužilom. Ko cepimo je treba kožo napeti tako, da z levo roko pritegnemo mišico z notranje strani roke. Zadošča ogrebnina na enem mestu.

- a) Na posušeno kožo s sterilno lanceto nanese cepivo. Skozi cepivo nato skarificiramo kožo z dvema vspretnima zareza, ki sta dolgi največ 2-3 mm. Pri skarificiranju je treba paziti, da sta zarezi dovolj globoki.
- b) Namesto skarifikacije lahko uporabimo metodo "večkratnega pritiska" (multiple pressure technique). S sterilno iglo pri primovakcinaciji napravimo 10-15, pri revakcinaciji 15-20 pritiskov, ki morajo ogrebsti vrhnji sloj epiderme, da je možna inokulacija virusa.
- c) Iglo z vema konicama (bifurcated needle) pomočimo v vakcino in 15-krat pritisnemo. Igle so na razpolago na Zavodu SRS za zdravstveno varstvo - Služba za epidemiologijo nalezljivih bolezni, Ljubljana, Trubarjeva 2.

IV. Cepljenje proti ošpicam

Cepljenje proti ošpicam je obvezno (po 4. točki 15. člena, Ur.l. SFRJ, št. 17/64) za otroke od 8. mesecev do izpolnjenega 5. leta starosti, ki še niso bili cepljeni, vsi otroci pred sprejemom v otroške varstvene ustanove za predšolske otroke ter otroci, ki bodo jeseni prvič obiskovali 1. razred osnovne šole (po možnosti že pri vpisu v šolo), v kolikor še niso preboleli ošpic.

Cepimo enkratno, subkutano v nadleht z 0,5 ml cepiva, ki ga raztopimo pred uporabo.

Otrokom, ki so alergični na jajčni globulin, dajemo istočasno antihistaminike.

Otrokom, ki imajo v anamnezi febrilne konvulzije, ali okvare CŽS dajemo istočasno gama globuline (0,2 - 0,8 ml).

Otroke diabetike cepimo le ob istočasni hospitalizaciji.

V. Cepljenje proti rdečkam

Cepljenje je priporočljivo za deklice v puberteti in za žene, ki so na delovnih mestih posebno eksponirane zaradi stalnega stika z otroci in mladino (v zdravstvenih, pedagoških, varstvenih ustanovah).

Cepimo enkrat z dozo 0,5 ml subkutano v nadleht.

Cepljenje ni obvezno, zato priporočamo, da v dogovoru s skupnostmi socialnega zavarovanja in ustanovami organizirate cepljenje žena na ogroženih delovnih mestih in omogočite cepljenje po želji.

Po cepljenju se mora žena 2 meseca varovati nosečnosti.

VI. Cepljenje proti influenci

1. Inaktivirana - mrtva vakcina, ki vsebuje viruse influence tipa A in B apliciramo 2-krat z dozo 0,5 ml subkutano, v presledku enega meseca. Cepljenje ni obvezno.

Mrtvo cepivo je namenjeno predvsem za odrasle - stare nad 60 let, kronične srčne in pljučne bolnike, diabetike in nosečnice. Cepljenje je dovoljeno tudi za bolnike z akutno tuberkulozo, nefritisom, hipertonijo, arteriosklerozo in podobno.

2. Z atenuirano - živo vakcino cepimo:

- a) Zdrave odrasle osebe - 3-krat: prvič z vakcino, ki vsebuje oslavljen virus influence tip A₂ Hong-Kong; drugič z vakcino, ki vsebuje oslavljen virus influence tip B; tretjič z mešano vakcino tipov A in B.

Presedeč med posameznimi dozami naj bo poprečno 14 dni.

Cepivo za odrasle je označeno z etiketo črne barve.

- b) Za otroke in mladino od 7-14 in 15-18 let zadošča 2-kratno cepljenje s posebej prirejeno vakcino, v presledku 14 dni. Prvič dobijo vakcino tipa A₂ Hong-Kong; drugič dobijo vakcino tipa B.

Cepivo za otroke 7-14 let je označeno z etiketo rdeče barve; za mladino od 15-18 let je označeno z etiketo modre barve.

Navodila za zdravstvene ustanove, ki opravljajo
kontinuirano cepljenje

1. Cepljenje proti davici - tetanusu - pertusisu je obvezno od dopolnjenih 3 mesecev do dopolnjenega 5. leta starosti.
Navodila za bazično cepljenje glej točko I.-1; za prvo revakvacijo točko I-2; za drugo revakvacijo točko I-3.
2. Cepljenje proti otroški paralizi je obvezno za otroke od dopolnjenega 3. meseca starosti dalje. Imunizacija se sme opravljati od januarja do konca junija in od oktobra do konca decembra.
Navodila za bazično cepljenje glej točko II-1; za prvo revakvacijo točko II-2; za drugo revakvacijo točko II-3.
3. Cepljenje proti kozam. Primovakcinacija otrok rojenih leta 1972 je predstavljena v koledarsko leto 1974, torej v drugem letu otrokove starosti. Obvezna je za zamudnike rojene leta 1971 in starejše do dopolnjenega 3. leta starosti.
Navodila za cepljenje proti kozam glej točko III-1 in 3.
4. Cepljenje proti ošpicam je obvezno za otroke od 8. mesecev do dopolnjenega 5. leta starosti, ki še niso bili cepljeni, ter za vse otroke pred sprejemom v otroške varstvene ustanove za predšolske otroke.
Navodilo glej pod točko IV.
Vsa cepljenja se lahko opravljajo vse leto, izvzemši cepljenje proti otroški paralizi.
Kontraindikacije splošne in za vsako cepljenje posebej navajamo v "Navodilih za cepitelje".

Reakcije ali komplikacije po cepljenju

Prosimo vse cepitelje, da nas o morebitnih težjih reakcijah ali komplikacijah po cepljenju obveste pismeno s kratkim opisom poteka teže reakcije, oziroma komplikacije in podatki o cepljenju - datum cepljenja, proti kateri bolezni je bila oseba vakcinirana (če je hospitaliziran kdaj, od-do, ime in priimek, datum rojstva, bivališče).

Vodja službe za epidemiologijo
nalezljivih bolezni:
dr. Danica Miklič

Miklič

Direktor:
doc.dr. Saša Cvahte

PLANIK ZA IMUNIZACIJSKO CEPLJENJE V SRS ZA LETO 1973 PO PROGRAMU

Obvezniki	Vrsta cepljenj proti				
	davici-tetanus-pertusis	polioinfekcija	kozam	davici-tetanus	tetanus
otroci 1.1972 in starejši predšolski, če še niso bili cepljeni ali cepljeni. Za cepljenje proti kozam samo razredni	bazilna imunizacija s 3-dozno cepivo v 5-letnih intervalih (simultani s cepljenjem proti polio). Od januarja do konca junija.	bazilna imunizacija 3-krat v zaporedju tip 1, tip 2, tip 2. Med posameznimi tipji obvezen 6-tedenski presledak (42 dni). Od januarja do konca junija.	primovakcinacija sase zavodskih otrok 1971 in starejši do dopolnjevanja 3. leta starosti v jesenskem roku.	-	-
otroci 1.1971 in starejši, ki so bili cepljeni ali cepljeni, a še niso bili cepljeni ali cepljeni	prva revakcinacija z eno dozo, istočasno z revakcinacijo proti polio. Od januarja do konca junija.	prva revakcinacija z eno dozo polivalentne vakcine (vsebuje vse tri tipe 1+2+3). Od januarja do konca junija.	-	-	-
v 4. ali 5. letu starosti - dve leti po prvi revakcinaciji.	druga revakcinacija z eno dozo, istočasno z revakcinacijo proti polio od januarja do konca junija.	druga revakcinacija z eno dozo polivalentne vakcine (vsebuje vse tri tipe, 1+2+3). Od januarja do konca junija.	-	-	-
otroci, ki prvič obiskujejo 1. razred osnovne šole.	-	tretja revakcinacija z eno dozo polivalentne vakcine (vsebuje vse 3 tipe, 1+2+3). Od januarja do konca junija.	revakcinacija v jeseni za zamudnike, istočasno z revakcinacijo proti davici-tetanusu.	revakcinacija z eno dozo, istočasno z revakcinacijo proti kozam.	-
otroci, ki prvič obiskujejo 8. razred osnovne šole	-	-	revakcinacija v jeseni za zamudnike istočasno z revakcinacijo proti davici-tetanusu.	revakcinacija z eno dozo istočasno z revakcinacijo proti kozam.	-
dijaki IV. razreda gimnazij, strokovnih šol, posebnih šol in učenci v gospodarstvu (do 20. leta starosti).	-	-	-	-	revakcinacija z eno dozo ob vstopu v šolo

Opomba: V tabeli navedeno obveznike je dovoljeno imunizirati proti tuberkulozi od začetka novembra do konca decembra (po 3. odstavku 45. člena pravilnika, Ur.l.SFRJ, št.2/65).

ZAVOD SRŠ ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
L J U B L J A N A, Trubarjeva 2.

Štev.: 03-320/2
Datum: 25.10.1972

DODATNI IMUNIZACIJSKI PROGRAM

Imunizacija posameznikov in posebnih skupin prebivalstva

Na podlagi 3. in 4. odstavka 15. člena temeljnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni (Ur.l.SFRJ, št. 17/64) in po določenih pravilnika o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim (Ur.l.SFRJ, št. 2/65) in v zvezi z zaključki s sestanka zvezne epidemiološke komisije (dne 18. in 19. junija 1968), so za posameznike in posebne skupine prebivalstva obvezne naslednje imunizacije:

Potnikom, ki potujejo v inozemstvo in je zanje imunizacija obvezna, mora biti izdano mednarodno potrdilo o imunizaciji proti kozam, koleri ali rumeni mrzlici na obrazcu, ki je predpisan v mednarodnem sanitarnem pravilniku (rumena knjižica).

I. Imunizacija proti kozam

je po lo. členu pravilnika obvezna:

- 1) za prometno osebje, ki je zaposleno na objektih mednarodnega železniškega, cestnega, zračnega, morskega in rečnega prometa, ter za osebje obmejnih železniških in avtobusnih postaj, letališč, morskih luk in rečnih pristanišč, ki so odprta za mednarodni promet;
- 2) za uslužbenke organov za notranje zadeve in za carinske uslužbenke, zaposlene v obmejnih krajih, preko katerih teče mednarodni železniški in cestni promet, oziroma na letališčih ali v morskih lukah in rečnih pristaniščih, ki so odprta za mednarodni promet;
- 3) za medicinsko osebje pri organih zdravstvene inšpekcije, ki opravljajo zdravstveno nadzorstvo na meji, za osebje, zaposleno v mikrobioloških laboratorijih in vse osebje zdravstvenih zavodov, izvzemši osebje, ki je zaposleno v zavodih za zdravljenje tuberkuloze in porodnišnicah;
- 4) za tiste, ki prihajajo v Jugoslavijo iz območij, okuženih s kozami, če nimajo predpisanega potrdila o cepljenju v skladu z določili mednarodnega sanitarnega pravilnika.

Po 11. členu pravilnika je imunizacija proti kozam obvezna: tudi za tiste, ki potujejo v državo, v kateri so koze, ali v državo, ki zahteva imunizacijo proti tej bolezni.

V kolikor gre pri otrocih nad 3 leta starosti in odraslih za primovakcinacijo, je priporočljivo cepljenje opraviti s posebnimi postopki.

8 dni do 8 tednov pred uporabo žive vakcine lahko dajemo za preprečevanje neuroloških komplikacij mrtvo cepivo - Vaccinia antigen. Tudi sočasno dajanje gama globulinov je primerno.

Ponovno cepljenje - revakcinacija oseb iz 10. in 11. člena je obvezna po treh letih vse dotlej, dokler je imunizacija zanje obvezna.

Uspeh cepljenja se ugotavlja že 5. do 7. dan po revakcinaciji zaradi pospešene reakcije. Če cepljenje pri nekemu ni uspelo, se mora obvezno ponoviti (po 15. členu pravilnika). V primeru, da cepljenje tudi drugič ne uspe, vpiše pristojni zdravnik v potrdilo o imunizaciji in v zdravstveno knjižico, da je bila oseba dvakrat neuspešno cepljena.

V mednarodno potrdilo se mora vpisati serija cepiva (na embalaži označeno pod "Batch N^o, Lot N^o") in producent vakcine.

Priprava cepiva in tehnika cepljenja je opisana v "Navodilih za naročanje in uporabo posameznih cepiv". Kontraindikacije za cepljenje v "Navodilih za cepitelje".

II. Imunizacija proti kolери in rumeni mrzlici

je po 32. členu pravilnika obvezna:
za osebe, ki potujejo v državo, v kateri je kakšna od teh bolezni,
ali v državo, ki zahteva imunizacijo proti tema boleznima.

- 1) Cepljenje proti kolери - za bazično, sta potrebni dve dozi cepiva s presledkom 2 - 3 tednov. V časovni stiski lahko skrajšamo presledok na 7 dni, ali pa dajemo naenkrat 1 ml cepiva. Odraslim dajemo dvakrat po 0,5 ml, otrokom do 15 let dvakrat po 0,25 ml, subkutano v nadleht.

Revakcinacija je po 6-tih mesecih po bazičnem cepljenju z eno dozo 0,5 ml za odrasle, za otroke 0,25 ml.

Reakcija po cepljenju nastopi 3-4 ure po cepljenju in to lažja lokalna bolečina ali občutljivost na mestu injiciranja cepiva. Po 6-8 urah redkokdaj tudi splošna - povišana temperatura, slabost. Težave prenehajo običajno po 36 urah.

Reakcijam se izognemo, če cepimo intradermalno 3-krat, v presledku 7 dni, prvič z 0,10 ml, drugič z 0,10 ml in tretjič z 0,15 ml cepiva (tako cepimo npr. nosečnice).

Mednarodno potrdilo o cepljenju začne veljati šesti dan po prejemu prve doze cepiva, če gre za bazično cepljenje in na dan revakcinacije kadar revakciniramo. Če mine od bazičnega cepljenja več kot 6 mesecev moramo ponovno bazično cepiti in potrdilo začne veljati šele šesti dan po prvi dozi.

- 2) Cepljenje proti rumeni mrzlici je enkratno z dozo 0,5 ml subkutano v nadleht. Osebam, ki so alergične na jajca dajemo cepivo intrakutano v presledkih po 30 minut, 4-krat po 0,05 ml cepiva. Cepivo se namreč pridobiva na piščančjih embrionih.

Revakcinacija je po 10-tih letih.

Splošne in lokalne reakcije so izredno redke.

Mednarodno potrdilo o cepljenju proti rumeni mrzlici začne veljati deseti dan po primovakcinaciji in takoj po revakcinaciji ter velja 10 let. Kadar mine do ponovnega cepljenja več kot 10 let začne potrdilo o ponovnem cepljenju veljati deseti dan.

Cepljenje proti rumeni mrzlici sme opravljati samo Republiški zavod za zdravstveno varstvo - Služba za epidemiologijo nalezljivih bolezni, Ljubljana - Trubarjeva 2 in Zavod za zdravstveno varstvo Koper za pomorščake.

Prosim vse zdravstvene ustanove, da obvestijo potnike - osebe, ki morajo biti cepljene proti rumeni mrzlici, da naj cepljenje proti rumeni mrzlici opravijo najprej, oziroma vsaj 4 dni prej, kot pa proti kozam. Za cepljenje naj se telefonično ali osebno prijavijo, da se jim določi dan in ura cepljenja, ker producent (Wellcome-London) ne izdeluje več posameznih doz cepivo, ampak vsebuje najmanjša ampulirana količina cepiva dve dozi. (Republiški zavod za zdravstveno varstvo - Služba za epidemiologijo nalezljivih bolezni, Ljubljana, Trubarjeva 2; telefon 323-645).

III. Imunizacija proti trebušnemu tifusu in paratifusu

je po prvem odstavku 34. člena obvezna:

za osebe, ki so zaradi narave dela ali zaradi posebnih delovnih pogojev na svojih delovnih mestih v nevarnosti, da se nahajajo teh bolezni:

- 1) osebe, ki je zaposleno v bakterioloških laboratorijih, bolnišnicah in oddelkih za zdravljenje nalezljivih bolezni;
- 2) osebe, ki je zaposleno pri vzdrževanju snage v naseljih (popravilo kanalizacije, snajenje sepetičnih jam in odstranjevanje smeti ter drugih odpadnih snovi iz naselij in podobno);
- 3) posadke domačih ladij v morskem in rečnem javnem prometu;
- 4) udeleženci mladinskih delovnih akcij ter osebe, zaposlene na drugih velikih deloviščih in kmetijskih posestvih.

Po prvem odstavku 34. člena je cepljenje obvezno tudi:

za osebe, ki živijo v mestih in krajih, prizadetih po elementarnih nesrečah in po drugih množičnih nesrečah, oziroma v pogojih, ki omogočajo ali celo pospešujejo širjenje bolezni.

Za elementarne in druge množične nesreče se štejejo zlasti:

- 1) poplave, požari in potresi, ki utegnejo znatneje vplivati na normalno življenje prebivalstva v posameznih mestih oziroma krajih;
- 2) drugi primeri, kadar so podane epidemiološke indikacije.

O obveznih cepljenjih določenih oseb na posameznem ozemlju, v primerih iz 1. in 2. točke 3. odstavka tega člena odloča za zdravstvo pristojni občinski upravni organ na predlog pristojnega zavoda za zdravstveno varstvo, odnosno na predlog regionalnega, odnosno republiškega zavoda za zdravstveno varstvo.

Če grozi nevarnost, da bo epidemija trebušnega tifusa ali paratifusa zajela dve ali več občin, ali širše ozemlje republike, odloča o obveznem cepljenju republiški za zdravstvo pristojni upravni organ na predlog Republiškega ali Zveznega zavoda za zdravstveno varstvo.

Podatki o imunizaciji proti tifusu - paratifusu se morajo vpisati v zdravstveno knjižico (vpisati datum vsakič, ko je oseba cepljena).

Revakcinacija (ponovno cepljenje) z eno dozo cepiva (0,5 cm za odrasle, za otroke do 7. leta starosti polovična doza) se opravlja po treh letih po popolnem cepljenju in vse dotlej, dokler je zanje imunizacija obvezna.

IV. Imunizacija proti steklini

je po 38. členu pravilnika obvezna:

za vse osebe, ki jih je ranila stekla žival, ali žival, za katero se sumi, da je stekla.

- 1) ob ugrizu ali opraskanju lisice, volka ali kake druge divje živali;
- 2) ob ugrizu njej neznanega psa, ki ga ni mogoče imeti pod veterinarsko kontrolo;
- 3) ob ugrizu psa, ki v 14 dneh po ugrizu pokaže znake stekline, pogine ali se zgubi;
- 4) ob ugrizu psa v predel glave, vratu ali večjih živčnih spleto, ne glede na stanje in usodo psa;
- 5) ob ugrizu mačke ali kake druge stekle domače živali, ali živali, za katero se sumi, da je stekla;
- 6) za osebe, ki se pri delu ranijo z materialom, ki je bil v dotiku s steklo živaljo, ali z živaljo, za katero se sumi, da je stekla, oziroma če se ranijo pri obdukciji poginule živali.

Ob ugrizu steklih ali na steklino sumljivih živali je potrebno poleg prve pomoči urediti tudi antirabično profilakso.

Cepljenje opravljajo antirabične ambulate ev. serumizacijo pa v vsaki regiji zdravstvene ustanove, ki je za to določena po dogovoru z regionalnim Zavodom za zdravstveno varstvo.

Imunizacijo proti steklini smejo opravljati samo zdravstveni zavodi, ki jih zato pooblasti republiški za zdravstvo pristojni upravni organ v sporazumu s Pasteurjevim zavodom v Novem Sadu.

Reakcije ali komplikacije po cepljenju

Prosimo, da nas o morebitnih težjih reakcijah ali komplikacijah po cepljenju obvestite pismeno s kratkim opisom poteka težje reakcije, oziroma komplikacije in podatki o cepljenju - datum cepljenja in vrsta cepiva. V primeru hospitalizacije - kdaj in kje je bil cepljeni hospitaliziran.

Pošiljanje poročil

O opravljenih cepljenjih je obvezno poročati na naslov: Zavod SRS za zdravstveno varstvo - Služba za epidemiologijo nalezljivih bolezni, Ljubljana, Trubarjeva 2.

S posebnimi obrazci in v določenih rokih:

- 1) O cepljenju proti kozam na obrazcu 51-13; o cepljenju proti tifu-su-paratifusu-tetanusu na obrazcu 51-14, po končanem cepitvenju.
- 2) O cepljenju proti kozam za potnike na obrazcu 51-13, proti kolibri na obrazcu 51-14 itd. - letno do 10. januarja za preteklo leto.
- 3) O cepljenju proti steklini na obrazcu št. 3 - mesečno, tromesečno in letno.

Prilagamo navodila za cepitelje, navodila za naročanje in uporabo posameznih cepiv.

Priloge:

1. Urnik masovnih cepljenj leta 1973
2. Navodila cepiteljem
3. Navodila za naročanje in uporabo cepiv

Obveščeni:

1. Infekcijska klinika v Ljubljani
2. Vsem bolnišnicam
3. Glavni odbor Rdečega križa Slovenije
4. Zavod za transfuzijo SR Slovenije

Vodja službe za epidemiologijo
nalezljivih bolezni:

dr. Danica Miklič

Danica Miklič

Direktor zavoda:

doc.dr. Saša Cvahete

Saša Cvahete

NAVODILA ZA NAROČANJE IN UPORABO POSAMEZNIH CEPIV

Po 3. členu pravilnika (Ur.l. SFRJ, št. 2/65)

Za obvezno imunizacijo proti določenim nalezljivim boleznim se smejo uporabljati samo cepiva oziroma sredstva, ki jih poprej v ta namen odobri Zvezni zavod za zdravstveno varstvo ter ustrezajo ostalim pogojem, določenim v predpisih o proizvodnji in prometu z zdravili in jim ni potekel rok uporabnosti.

Po 6. členu pravilnika (Ur.l. SFRJ, št. 2/65)

Cepiva in druga sredstva, ki so namenjena za imunizacijo proti določenim nalezljivim boleznim, se morajo do uporabe hraniti na suhem, hladnem in mračnem mestu, če ni proizvajalec za posamezno cepivo, oziroma za posamezno drugo imunizacijsko sredstvo glede hranbe predpisal kaj drugega.

Gama globulin 16 %, stekleničke 10 ml lahko naročite pri:

1. Zavodu za transfuzijo - Šljajmerjeva 6, telef. 061/ 316-933.
2. Imunološki zavod Zagreb - Rockefellerova 2. Telegram: Seruvakcina Zagreb; telefon: 34-135, 34-641; pošt.predal 548.

Serum proti tetanusu - Imunološki zavod Zagreb

- 1.500 I.E. amp. 8,10 din	- 25.000 I.E. amp. 46,50 din
- 5.000 I.E. amp. 19,10 "	- 50.000 I.E. amp. 84,00 "

Serum proti steklini, prečiščen, koncentriran in liofiliziran
5.000 I.E. (1000 I.E. v 1 ml)

stekleničke 5 ml, cena 46,00 din; naročite lahko pri: Institut za imunobiologijo in virusologijo Torlak - Beograd, pošt.predal 949, telefon 649-322.

Antirabično vakcino direktno od Pasterovega zavoda v Novem Sadu, s pismeno naročilnico, telegramom ali telef. 21/ 42-001.

Živo cepivo proti influenci - Republiški zavod za zdravstveno varstvo - Virusni laboratorij, Ljubljana - Bohoričeva 5., telef. 061/ 312-462.

Seznam in cenik cepiva, ki ga naročate pri:

Republiški zavod za zdravstveno varstvo - Služba za epidem.nalez. bolezni Lj., Trubarjeva 2, s pismeno naročilnico (poštni predal 260) ali telefon 061/ 323-645. Na naročilnici vedno navedite kdaj boste cepivo dvignili oziroma, če želite, da ga pošljemo po pošti. Po pošti pošljemo vsa cepiva razen cepiva proti polio, ki ga morate osebno prevzeti s termos steklenicami z ledom.

1. Cepivo <u>proti kozam</u> - liofilizirano			
ampula	10 doz	cena	12,50
ampula	50 doz	"	60,00
2. Cepivo <u>proti poliomielitisu</u> , diploidno cepivo - Koprowski.			
monovalentna	stekl. po 1,0 ml - 10 doz	cena	12,00
	stekl. po 5,0 ml - 50 "	"	60,00
polivalentna	" " 1,0 ml - 10 doz	"	30,00
	" " 5,0 ml - 50 "	"	150,00
3. Cepivo <u>proti davici, tetanusu, pertusisu, parapertusisu</u>			
	stekl. po 5,0 ml - 10 doz	cena	21,25
4. Cepivo <u>proti davici, tetanusu za otroke do 7 let starosti</u> , če je cepljenje proti pertusisu kontraindicirano.			
	stekl. po 5,0 ml - 10 doz	cena	19,00
5. Cepivo <u>proti davici tetanusu - pro adultis za otroke</u> <u>nad 7 let starosti, za revakc.šolarjev.</u>			
	stekl. po 5,0 ml - 10 doz	cena	19,00
6. Cepivo <u>proti tetanusu</u>			
ampula	po 0,5 ml - 1 doza	"	1,65
stekl.	po 5,0 ml - 10 doz	"	12,50
7. Cepivo <u>proti ošpicam</u> - živo liofilizirano			
ampula z 2 dozama	1 doza	cena	7,50
8. Cepivo <u>proti tifusu</u>			
	stekl. po 5,0 ml - 10 doz	"	18,75
9. Cepivo <u>proti tetanusu, tifusu, paratifusu A in B</u>			
	stekl. po 5,0 ml - 10 doz	"	18,75
10. Cepivo <u>proti kolери</u>			
	stekl. po 5,0 ml - 10 doz	"	21,25
11. Cepivo <u>proti tifusu, paratifusu A, B in kolери</u>			
	stekl. po 5,0 ml - 10 doz	"	21,25
12. Cepivo <u>proti influenci (gripi) - mrtva vakcina</u>			
	stekl. po 5,0 ml - 10 doz	"	55,00
13. Cepivo <u>proti rdečkam - rubelli</u>			
	1 doza	"	9,00
14. Igle z dvema konicama (bifurcated needles)		"	2,00

Uporaba cepiva

Ad 1. Cepivo proti kozam

Cepivo vsebuje živi virus, njegova prednost je v tem, da je liofilizirano (posušeno) in zato ohrani veliko dalj časa svojo antigensko moč ter je zaradi tega rok trajanja cepiva 2 leti, če se hrani na temperaturi +4 do +10°C.

Priprava cepiva:

Neposredno pred uporabo cepivo raztopimo tako, da s sterilno brizgo in iglo povlečemo vso količino topila iz ampule in vbrizgamo v ampulo z liofiliziranim cepivom. Pri lahnem tresenju se topilo hitro raztopi. Razstopljeno cepivo je uporabno 12 ur, kasneje je neuporabno.

Številka serije cepiva je označena na embalaži (Batch N^o, Lot N^o) in se obvezno mora vpisati v spisek cepljenih oseb. Otrokom tudi v "Potrdilo o cepljenju in telesni rast otroka" (obrazec 8,196), odraslim vpišemo številko serije v zdravstveno knjižico.

Tehnika cepljenja

Na zunanji strani desne nadlehtnice (del deltoidne mišice) kožo očisti z etrom, še bolje je, če je koža samo umita s toplo vodo in milom. Važno je, da sredstvo, ki ga uporabimo za čiščenje kože, hitro izhlapi, ker izgubi živi virus svojo moč delno ali popolnoma, če se pomeša z razkužilom. Ko cepimo je treba kožo napeti tako, da z levo roko pritegnemo mišico z notranje strani roke.

- a) Na posušeno kožo ~~na dveh mestih, ki sta drug od drugega v razdalji 2 cm~~, s sterilno lanceto nanese cepivo. Skozi cepivo nato skarificiramo kožo z dvema vzporednima rezoma, ki sta dolga največ 2-3 mm. Paziti je treba, da sta zarezi dovolj globoki.
- b) Namesto skarifikacije lahko uporabimo metodo "večkratnega pritiska" (multiple pressure technique). S sterilno iglo pri primovakcinaciji napravimo 10-15, pri revakcinaciji pa 15-20 pritiskov, ki morajo ogrebsti povrhnji sloj epiderme, da je možna inokulacija virusa.
- c) Iglo z dvema konicama (bifurcated needle) pomočimo v vakcino in 15-krat pritismo. Igle so že izdelane in na razpolago na Zavodu SRS za zdravstveno varstvo - Služba za epidemiologijo nalezljivih bolezni Ljubljana, Trubarjeva 2.

Ad 2. Cepljenje proti poliomielitisu (s cepivom Koprowski).

Prednost tega cepiva je v tem, da so atenuirani poliovirusi vzgojeni in razmnoženi na kulturi tkiva iz humanih diploidnih celic in zato cepivo ni kontaminirano z morebitnimi opičjimi virusi. Cepivo je stabilizirano z dodatkom 20 % magnezijevega klorida.

Optimalni čas cepljenja so spomladanski in zimski meseci, ker je razširjenost enterovirusov med ljudmi po dosedanjih izkušnjah v teh mesecih najmanjša in tako ne pride do interference z drugimi enterovirusi. Vakcinalni soji virusov se v črevesni sluznici lahko naselijo in razmnožijo samo takrat, če se v njej ne razmnožujejo še drugi črevesni virusi. Zaradi interference, ki je možna tudi med različnimi tipi vakcinalnih sojev, cepimo s presledkom 6 tednov (42 dni) med poedinimi tipi. V tem času je skoraj v 100 % končano razmnoževanje in izločanje prejetega vakcinalnega virusa.

Bazično cepljenje opravimo z monovalentnim cepivom v zaporedju: tip 1, tip 3 in nazadnje tip 2 virusa. V tem zaporedju dajemo cepivo zato, ker imajo posamezni tipi različno sposobnost naselitve. Najlažje se naseli tip 2, dočim se tip 1 in 3 težje naselita in bi pri cepljenju s polivalentno vakcino tip 2 izpodrinil ostala dva tipa. Poleg tega povzroča tip 1 največkrat paralitično bolezen in velike epidemije, sledi mu tip 3, najbolj redko pa tip 2 virusa.

Revakciniramo s polivalentnim cepivom (tip 1 + 2 + 3), eno leto po popolnem cepljenju.

Cepivo se daje samo peroralno.

Tehnika cepljenja. S sterilno iglo in enokubično brizgo, ki ima 0,1 ml razdelke, sterilno izvlečemo cepivo iz stekleničke skozi gumijasti zamašek - tako monovalentno, kot polivalentno. Cepivo v količini 0,1 ml kanemo na žličko z mlekom, malinovcem, čajem in pod. Otrok mora tako pripravljeno cepivo pogoltniti. Cepivo dajemo na prazen želodec ali po manjšem obroku hrane. Po aplikaciji cepiva priporočamo zaužiti malo prekuhanega, hladnega mleka, ker želodčna kislina uničuje virus. Če primanjkuje mleka lahko ponudimo tudi 5 % glukozo v vodi.

Cepivo se mora hraniti na temperaturi od +2 do +4°C, ne sme pa zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno. Na sobni temperaturi ni obstojno dalj kot 7 dni.

Ad 3. Cepljenje proti davici, tetanusu, pertusisu, parapertusisu
Prednost tega cepiva je v tem, da komponenta parapertusisa čuva tudi proti infekciji s H.parapertussis.
Cepivo se daje intramuskularno, izmenoma v lateralni zgornji glutealni kvadrant.

Za bazično cepljenje injiciramo cepivo trikrat, po 0,5 ccm v presledkih po 1 mesec. Kadar cepimo istočasno (simultano) tudi proti otroški paralizi, so presledki najmanj po 6 tednov (42 dni). Najdaljši dovoljen presledek med posameznimi dozami je 3 mesece.

Revakcinacijo opravimo eno leto po bazičnem cepljenju, z 0,5 ccm. Cepivo se mora hraniti na temperaturi od +4 do +10°C in ne sme zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno.

Ad 4. Cepljenje proti davici, tetanusu, otrok do 7. leta starosti,
če je cepljenje proti pertussisu kontraindicirano.
Cepivo se daje intramuskularno v nadleht v predelu spod. nabadišča M.deltoid.

Bazično cepljenje opravimo z dvema dozama po 0,5 ccm, v presledku 1. meseca. Pri istočasnem cepljenju proti otroški paralizi pa v presledkih po 6 tednov (42 dni).

Revakciniramo z eno dozo 0,5 ccm, eno leto po popolnem cepljenju.

Cepivo je treba hraniti na temperaturi od +2 do +10°C in ne sme zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno.

Ad 5. Cepljenje proti davici - tetanusu, otrok nad 7 let starosti - za revakcinacijo šolarjev.

Revakcinacijo opravimo z eno dozo 0,5 ccm. Cepimo intramuskularno v nadleht v predelu spod. nabadišča M.deltoid.

Cepivo se mora hraniti na temperaturi od $+2$ do $+10^{\circ}\text{C}$ in ne sme zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno.

Ad 6. Cepljenje proti tetanusu

Za bazično cepljenje sta potrebni dve dozi cepiva po 0,5 ccm, v presledku enega meseca in III. doza 6-12 mesecev kasneje.

Za revakcinacijo je potrebna ena doza 0,5 ccm 5-7 let po popolnem bazičnem cepljenju.

Cepiti je treba intramuskularno v nadleht v predelu spodnjega nasadišča M.deltoidusa.

Cepivo mora biti hranjeno na temperaturi od $+4$ do $+10^{\circ}\text{C}$ in ne sme zmrzniti, ker tako cepivo ni več uporabno.

V primeru poškodbe priporočamo naslednji postopek:

Imuno stanje	P o s t o p e k	
	Čista rana, ki ni starejša od 6 ur brez večje poškodbe tkiva	Ostale rane
A	Cepljenje ni potrebno	Cepljenje ni potrebno
B	Toxoid - 1 doza	Toxoid - 1 doza
C	Toxoid - 1 doza	Toxoid - 1 doza in antibiotik ter antitoksin
D	Popolno cepljenje (2 dozi v presledku 1-3 mesecev ter tretja doza 6-12 mesecev po drugi dozi)	Popolno cepljenje in antibiotik ter antitoksin

LEGENDA:

- A - popolno cepljeni ali revakcinirani, pri katerih od zadnjega cepljenja še ni poteklo eno leto;
- B - popolno cepljeni ali revakcinirani, če je po cepljenju poteklo več, kot eno leto in manj kot 10 let;
- C - popolno cepljeni ali revakcinirani pred več kot 10 leti;
- D - necepljeni ali tisti, pri katerih ni mogoče ugotoviti, če so bili popolno cepljeni proti tetanusu.

Ad 7. Cepivo proti ošpicam

Cepivo je pripravljeno iz atenuiranih sojev Leningrad 16 ali iz sojev, ki so vzgojeni in razmnoženi na kulturi tkiva kokošjih fibroblastov. Cepljenje je enkratno, z eno dozo cepiva, ki se da-

je subkutano v nadleht.

Liofilizirano cepivo mora biti hranjeno pri + 4°C.

Priprava cepiva:

Cepivo je liofilizirano in ga je treba pripraviti neposredno pred uporabo. S sterilno brizgo - iglo povlečemo odmerjeno količino topila (redestilirana voda) iz ampule in vbrizgamo v ampulo z liofiliziranim cepivom; to se pri lahнем tresenju takoj raztopi. Raztopljeno cepivo je treba takoj porabiti.

Ad 9. Cepivo proti tetanusu, tifusu, paratifusu A in B

Prednost tega cepiva je v tem, da istočasno imunizira tudi proti tetanusu.

Za bazično cepljenje cepivo injiciramo 3-krat po 0,5 ccm s presledkom enega meseca med posameznimi dozami. Otroci do 7. leta starosti prejmejo polovično dozo odraslega.

Po šestih mesecih lahko damo stimulirajočo (booster) dozo: odraslim 0,5 ccm, otrokom do 7. leta starosti polovično dozo. Cepivo se daje intramuskularno v nadleht, v predelu spodnjega nasadišča M. deltoideusa. Priporočamo, da se cepljenje opravi popoldan, da bi potem morebitna reakcija potekla v času nočnega počitka.

Cepivo mora biti hranjeno pri +4 do +10°C in ne sme zmrzniti, ker je tako cepivo neuporabno.

Ad 10. Cepivo proti kolери

Za bazično cepljenje sta potrebni dve dozi po 0,5 ccm, v presledku 2-3 tednov. Za otroke do 15. leta starosti zadošča polovična doza 0,25 ccm.

Za revakcinacijo je potrebna ena doza po 6 mesecih.

Cepiti je treba subkutano.

Cepivo mora biti hranjeno pri +4 do 10°C in ne sme zmrzniti, ker je tako cepivo neuporabno.

Ad 11. Cepivo proti tifusu, paratifusu A, B in kolери

Za bazično cepljenje injiciramo dvakrat po 0,5 ccm, v presledku 2-3 tednov med posameznimi dozami.

Za revakcinacijo je potrebna 1 doza 0,5 ccm po 6 mesecih, za otroke do 15. leta starosti pa polovična doza 0,25 ccm.

Cepiti moramo subkutano.

Cepivo je treba hraniti pri +4 do + 10°C in ne sme zmrzniti.

Ad 12. Mrtva vakcina protiinfluenци

Mrtva vakcina je namenjena predvsem bolnikom z aktivno tuberkulozo, kroničnimi pljučnimi in kardiovaskularnimi boleznimi, diabeti-

kom, bolnikom z nefritisom, hipertonom, starim nad 60 let in nosečnicam.

Ad 13. Živo liofilizirano cepivo proti rdečkam - rubeoli
Vaccinum, Rubeolaevirus lyophilisatum.

Cepivo je pripravljeno iz atenuiranih sojev HPV - 77 - Zagreb ali RA 27/3, razmnoženih na kulturi tkiva humanih diploidnih celicah Wi - 38.

Cepljenje je enkratno, z eno dozo cepiva 0,5 ml - 1 doza = 9,00 din.

Ljubljana, 8.11.1972

OPOZORILO CEPLJENIM PROTI KOLERI!

Cepljeni ste bili proti koleri. Morebitna reakcija se bo pojavila čez 3-4 ure v obliki lahke bolečine in občutljivosti na mestu uboda, čez 6-8 ur po cepljenju pa s povišano temperaturo in občutkom splošne slabosti. Vsi ti znaki navadno minejo po 36 urah. V tem času svetujemo počitek, alkoholne obkladke na mestu uboda in tableto Acetisala.

Cepljenje zagotavlja le delno in kratkotrajno imunost. Zato naj še nadalje velja osnovno higiensko pravilo:

"UMIVANJE ROK PRED JEDJO IN PO VSAKI OPRAVLJENI POTREBI".

V vseh krajih, kjer ni zdrave pitne vode, se sme piti le prekuhana oz. klorirana voda. Izogibati se je treba presne hrane, ki ni oprana pod tekočo vodo oz. razkužena v blagi raztopini hipermangana.

Sodelujte z zdravstveno službo pri izvajanju protiepidemskih ukrepov.

Vnosa kolere v našo državo ne moremo preprečiti, lahko pa sprememimo Slovenijo v deželo, kjer se kolera ne more širiti ali postati endemična.

Zavod SRS za zdravstveno varstvo
Ljubljana

OPOZORILO CEPLJENIM PROTI KOLERI!

Cepljeni ste bili proti koleri. Morebitna reakcija se bo pojavila čez 3-4 ure v obliki lahke bolečine in občutljivosti na mestu uboda, čez 6-8 ur po cepljenju pa s povišano temperaturo in občutkom splošne slabosti. Vsi ti znaki navadno minejo po 36 urah. V tem času svetujemo počitek, alkoholne obkladke na mestu uboda in tableto Acetisala.

Cepljenje zagotavlja le delno in kratkotrajno imunost. Zato naj še nadalje velja osnovno higiensko pravilo:

"UMIVANJE ROK PRED JEDJO IN PO VSAKI OPRAVLJENI POTREBI".

V vseh krajih, kjer ni zdrave pitne vode, se sme piti le prekuhana oz. klorirana voda. Izogibati se je treba presne hrane, ki ni oprana pod tekočo vodo oz. razkužena v blagi raztopini hipermangana.

Sodelujte z zdravstveno službo pri izvajanju protiepidemskih ukrepov.

Vnosa kolere v našo državo ne moremo preprečiti, lahko pa sprememimo Slovenijo v deželo, kjer se kolera ne more širiti ali postati endemična.

Zavod SRS za zdravstveno varstvo
Ljubljana

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
L J U B L J A N A , Trubarjeva 2

Številka: 03-58/28
Datum: 10.10.1972

ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
REGIONALNIM ZDRAVSTVENIM CENTROM
ZDRAVSTVENIM DOMOVOM
OBRTNIM AMBULANTAM
KOMUNALNIM ZAVODOM ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

ZADEVA: Cepljenje proti influenci

Za jesensko-zimsko obdobje 1972-1973 priporočamo, da zdravstveni zavodi, ustanove, gospodarske organizacije ter delovni kolektivi pričnejo s cepljenjem proti influenci. Devetletne izkušnje in rezultati v SR Sloveniji kažejo, da cepljenje zagotavlja individualno in kolektivno zaščito pred obolenjem ter ima poleg preventivno-zdravstvenega tudi gospodarski pomen, ker v primeru epidemije zelo zmanjša izgubo delovnih dni.

Organizacijo cepljenja naj izvedejo zdravstveni domovi in druge zdravstvene ustanove v dogovoru z gospodarskimi organizacijami in ustanovami. Zdravstvenim domovom priporočamo, da organizirajo cepljenje tudi za posamezne zainteresirane občane. Šolski dispanzerji naj opravijo cepljenje šolske mladine. Vakcinacija naj bo čimbolj masovna, ker je kolektivna zaščita odvisna od precepljenosti prebivalstva. Pri precepljenosti do 80 % populacije lahko pričakujemo zaščito med 50 in 80 %.

Cepljenje zdravih odraslih se bo izvajalo 3x, in sicer: prvič z vakcino, ki vsebuje oslavljen virus influence tip A2 Hong-Kong, drugič z vakcino, ki vsebuje oslavljen virus influence tip B in tretjič z mešano vakcino tipov A in B. Presledek med posameznimi cepljenji naj bo poprečno 14 dni.

Otroci in mladina (od 7-14 let in od 15-18 let) bodo cepljeni s posebej prirejeno vakcino, in sicer samo 2 krat v presledku 14 dni. Prvič z vakcino tipa A2 Hong-Kong in drugič z vakcino tipa B.

Stari ljudje nad 60 let, kronični srčni in pljučni bolniki, diabetiki itd. se bodo lahko cepili z vakcino, ki vsebuje mrtve viruse influence tipa A in B (mrtva vakcina) in to 2 krat v presledku mesec dni.

Glede uspešnosti takoimenovane inaktivirane ali mrtve in atenuirane ali žive vaccine, se je pokazalo, da pomembnih razlik ni. Inaktivirana vakcina daje kratkotrajnejšo zaščito in je zaradi parenteralne aplikacije primerna le za vakcinacijo manjših skupin prebivalstva (E.A. Eckert, USA).

Atenuirana vakcina je zelo uspešna v prevenciji influence celo takrat, ko se pojavijo nove variante povzročitelja, ki se antigeno razlikuje od vakcinalnih sojev. (A.N. Slepuškin SSSR). Enostaven način aplikacije, ki posnema prirodno infekcijo, kakor tudi vzpodbujanje specifičnih in nespecifičnih obrambnih mehanizmov periferne bariere, daje prednosti atenuirani (živi) vakcini.

Sedanja vakcina je pripravljena v skladu s standardi in ne povzroča post vakcinalnih reakcij.

Na voljo je živa atenuirana vakcina v standardnih ampulah po 10 doz in po 50 doz, pakirana skupno z razredčilom (fiziološko raztopino), zato prosimo, da to upoštevate pri naročilih. Prav tako je važno pri naročanju upoštevati, da je na voljo vakcina za odrasle (etiketa črne barve), za otroke 7 do 14 let (etiketa rdeče barve) in za mladino od 15 do 18 let (etiketa modre barve). Cena 1 doze vaccine za odrasle 3,00 din, za otroke in mladino pa 1,20 din. Razpršilci z gumijastimi nastavki in navodili so na voljo po 40,000 din komad.

Mrtva vakcina je v fiolech (tekoča) po 10 doz (5 ml). Cena 1 doze je 5,00 din. Mrtva vakcina bo na voljo na Epidemiološkem oddelku Zavoda SRS za zdravstveno varstvo, Trubarjeva 2. Prosimo, da za potrebe javite vsaj teden dni pred nabavo, ker je vakcina na razpolago v omejenih količinah.

Naročila za izdajanje žive vaccine je prevzel Virusni laboratorij Zavoda SRS za zdravstveno varstvo, tel. 312-462, Bohoričeva 15, Ljubljana.

Prosimo, da pri naročanju čimtočneje označite koliko in katero vrsto vaccine potrebujete, glede na prej omenjeno. Vakcino je potrebno prevzeti osebno, ker ustanova nima ekspedita za pošiljanje po pošti.

Cepljenje proti influenci zelo priporočamo, pripominjamo pa da po naših zakonitih predpisih ni obvezno.

Za vsa morebitna strokovna pojasnila se obračajte neposredno na Virusni laboratorij, doc.dr. Marko Matjašič.

Direktor:
doc.dr. Saša Svahne

P O T R D I L O

DNE 1973 sem prejel-a od Službe za epidemiologijo - Zavoda SRS za zdravstveno varstvo, Ljubljana-Trubarjeva 2, naslednja cepiva:

1. GAMAGLOBULIN HUMANI 16 %

..... stekleničk à 10 ml; stekl. 333,00 din

2. proti DAVICI-TETANUSU-PERTUSSISU IN PARAPERTUSSISU

..... stekleničk à 5 ml - 10 doz; stekl. 21,25 din

3. proti DAVICI-TETANUSU

..... stekleničk à 5 ml - 10 doz; stekl. 19,00 din

4. proti TETANUSU

..... stekleničk à 5 ml - 10 doz; stekl. 12,50 din

..... ampul po 1 dozo - 0,5 ml; ampula 1,65 din

5. proti POLIOMIELITISU

tip 1 ml; 1 ml - 10 doz 12,00 din. Datum expiracije cepiva je označen na stekl.,
 tip 3 ml; 1 ml - 10 doz 12,00 din. kadar je čuvano na +2 do +4 C, hranjeno na sobni temperaturi je uporabno samo 7 dni!
 tip 2 ml; 1 ml - 10 doz 12,00 din.
 polivalentna ml; 1 ml - 10 doz 30,00 din.

6. proti OŠPICAM (MORBILLI)

..... doz + topilo; doza 7,50 din

7. proti KOZAM

..... doz - liofiliz.ampula 10 doz + topilo 12,50 din

..... doz - liofiliz.ampula 50 doz + topilo 60,00 din

..... doz - liof.in purific. 10 doz + topilo 30,00 din

8. proti TIFUSU - ACETONSKI

..... stekleničk à 5 ml - 10 doz; stekl. 18,75 din

9. proti TETANUSU-TIFUSU-PARATIFUSU A IN B

..... stekleničk à 5 ml - 10 doz; stekl. 18,75 din

10. proti TIFUSU-PARATIFUSU A, B IN KOLERI

..... stekleničk à 5 ml - 10 doz; stekl. 21,25 din

11. proti KOLERI

..... stekleničk à 5 ml - 10 doz; stekl. 21,25 din

Cepivo se mora čuvati na suhem mestu od +4° do +10° C.

Račun izstaviti:

Cepivo prejel:

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
Služba za epidemiologijo nalez-
ljivih bolezni
L J U B L J A N A , Trubarjeva 2

Štev.: 03-320/2
Datum: 28.11.1972

Pošiljamo vam program rednih cepljenj za leto 1973.

Posebej vas opozarjamo na spremembo pri cepljenju proti kozam -
kjer je primovakcinacija otrok prestavljena iz prvega v drugo
leto starosti.

Ugotovljeno je namreč, da je tveganje najtežjih komplikacij
v prvem letu starosti največje. Z odlogom cepljenja v drugo
leto starosti se tudi verjetnost, da bodo pravočasno odkrite ev.
kontraindikacije za cepljenje močno ~~poveča~~.

Vodja službe za epidemiologijo
nalezljivih bolezni:

Priloga:

dr. Danica Miklič

1. Urnik obveznih cepljenj v letu 1973
2. Dodatni imunizacijski program
3. navodila cepiteljem
4. Navodila za naročanje in uporabo cepiv.

V vednost:

1. Republiškemu sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo
2. Republiškemu sanitarnemu inšpektoratu (2)
3. Vsem regionalnim zavodom za zdravstveno varstvo (2)
4. Vsem zdravstvenim domovom in enotam zdravstvenih domov
5. Vsem občinskim skupščinam
6. Inštitutu za pljučne bolezni in tuberkulozo - Golnik.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
LJUBLJANA, TRUBARJEVA 2
POŠTNI PRIDAL 260 - TELEFON ŠT. 323-645

Epid. odd.

Številka:

03 - 41/23

Datum:

6.9.1973

VSEM ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO!

Obveščamo vas, da je Zvezna komisija za karantenske bolezni na seji dne 3. sept. 1973 sprejela mnenje, da naj se poleg oseb, ki so se že morale cepiti proti kolери po veljavnih predpisih, razširi obvezna vakcinacija še na sledeče kategorije:

- celokupno osebje vseh infekcijskih oddelkov bolnic in klinik, v katerih predvidevamo zdravljenje obolelih, sumljivih in klicenoscev;
- osebje mikrobioloških laboratorijev v katerih se bo delala laboratorijska diagnostika kolere;
- osebje vseh ekip, ki so predvidene za delo na preprečevanju kolere. (Epidemiološka, higiensko-sanitarna, za dezinfekcijo, transport bolnikov in za jemanje materiala za laboratorijski pregled.)

Vodja službe za epidemiologijo
nalezljivih bolezni

dr. Karol Senker

☞ Direktor:
doc. dr. Saša Cvahte

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
REPUBLIŠKI SEKRETARIAT
ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO

LJUBLJANA

Župančičeva ul 6 - P p 644 - Tel 23-112

Številka: 512-1/72

Datum: 6. XI. 1972

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO

Trubarjeva ul. 2
LJUBLJANA

ZADEVA: Potrditev imunizacijskega
programa za leto 1973.

Skladno s členom 40 pravilnika o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim /Uradni list SFRJ, št. 2/65/ potrjujemo imunizacijski program za leto 1973, ki nam je bil predložen dne 3. XI. 1972, pod številko 03-320/1.

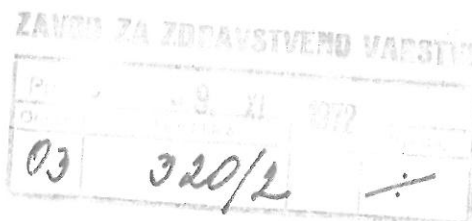
Strinjamo se s spremembami v imunizacijskem programu glede cepljenja zoper koze.

REPUBLIŠKI SEKRETAR

Zora Tomič

Z. Tomič

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
LJUBLJANA, TRUBARJEVA 2
POŠTNI PREDAL 260 - TELEFON ŠT. 323-645

Številka : 03-320/1
Datum : 3.11.1972

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA ZDRAVSTVO
IN SOCIALNO VARSTVO

LJUBLJANA
Župančičeva 6

Prosimo za potrditev imunizacijskega programa za leto 1973, ki je sestavljen na podlagi prvega odstavka nalezljivih bolezni (Ur.l. SFRJ št. 17/1964) in pravilnika o pogojih in načinu obvezne imunizacije proti nalezljivim boleznim (Ur.l.SFRJ št. 2/1965) in v zvezi z zaključki s sestanka zvezne epidemiološke komisije (dne 18. in 19. junija 1968).

Posebej vas opozarjamo na spremembo v imunizacijskem programu za cepljenje koz.

Priloga: 3

Vodja službe za epidemiologijo
nalezljivih bolezni

dr.Danica Miklič

Vrni epid.

Priloga

-3. 11. 1972

han

ZAVOD SRS ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
Služba za epidemiologijo nalez-
ljivih bolezni
L J U B L J A N A , Trubarjeva 2

Štev.: 03-320/2
Datum: 28.11.1972

Pošiljamo vam program rednih cepljenj za leto 1973.

Posebej vas opozarjamo na spremembo pri cepljenju proti kozam -
kjer je primovakcinacija otrok prestavljena iz prvega v drugo
leto starosti.

Ugotovljeno je namreč, da je tveganje najtežjih komplikacij
v prvem letu starosti največje. Z odlogom cepljenja v drugo
leto starosti se tudi verjetnost, da bodo pravočasno odkrite ev.
kontraindikacije za cepljenje močno ~~poreča~~

Vodja službe za epidemiologijo
nalezljivih bolezni:

Priloga:

dr. Danica Miklič

1. Urnik obveznih cepljenj v letu 1973
2. Dodatni imunizacijski program
3. navodila cepiteljem
4. Navodila za naročanje in uporabo cepiv.

V vednost:

1. Republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo
2. Republiškem sanitarnemu inšpektoratu (2)
3. Vsem regionalnim zavodom za zdravstveno varstvo (2)
4. Vsem zdravstvenim domovom in enotam zdravstvenih domov
5. Vsem občinskim skupščinam
6. Inštitutu za pljučne bolezni in tuberkulozo - Golnik.

